

Parshat Pinchas 2: Yehoshua's Journey Through Chumash II

(1) במדבר פרק יג

(א) וַיְדַבֵּר יְקוֹק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) שְׁלַח לְךָ אַנְשִׁים וַיִּתְרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אַבְתָּי תִּשְׁלְחוּ כָל נְשִׂיא בְהֵם: (ג) וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאָרָן עַל פִּי יְקוֹק כְּלָם אַנְשִׁים רִאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה: (ד) וְאֵלֶּה שְׁמוֹתֵם לְמִטָּה רְאוּבֵן שְׁמוּעַ בֶּן זְכוּר: (ה) לְמִטָּה שִׁמְעוֹן שִׁפְטָן בֶּן חוּרִי: (ו) לְמִטָּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה: (ז) לְמִטָּה יִשְׂשָׁכָר יִגָּאֵל בֶּן יוֹסֵף: (ח) לְמִטָּה אֶפְרַיִם הוֹשֶׁעַ בֶּן נוּן: (ט) לְמִטָּה בְּנִימֵן פִּלְטִי בֶן רְפוּאִי: (י) לְמִטָּה זְבוּלֹן גְּדִיָּאֵל בֶּן סוּדִי: (יא) לְמִטָּה יוֹסֵף מְנַשֶּׁה גְּדִי בֶן סוּסִי: (יב) לְמִטָּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן גַּמְלִי: (יג) לְמִטָּה אֲשֶׁר סְתוּר בֶּן מִיכָאֵל: (יד) לְמִטָּה נַפְתָּלִי נַחֲבִי בֶן וּפְסִי: (טו) לְמִטָּה גָּד גָּאוּאֵל בֶּן מְכִי: (טז) אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שְׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת הָאֶרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֶׁעַ בֶּן נוּן יְהוֹשֻׁעַ: (יז) וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בְּנֹגֵב וְעֲלִיתֶם אֶת הָהָר:

(2) רש"י במדבר פרק יג

(טז) ויקרא משה להושע וגו' - התפלל עליו: יה יושיעך מעצת מרגלים:

(3) במדבר פרק יג

(כא) ויעלו ויתרו את הארץ ממדבר צן עד רחב לבא חמת: (כב) ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן ששי ותלמי ולידי הענק וחברון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים:

(4) רש"י במדבר פרק יג

(כב) ויבא עד חברון - כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי אבות, שלא יהא ניסת לחבריו להיות בעצתם. וכן הוא אומר (דברים א לו), "ולו אתן את הארץ אשר דרך בה", וכתוב (שופטים א כ) "ויתנו לכלב את חברון":

(5) במדבר פרק יג

(כז) ויספרו לו ויאמרו באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש הוא וזה פריה: (כח) אפס כי עז העם הישב בארץ והערים בצורות גדולות מאד וגם ילדי הענק ראינו שם: (כט) עמלק יושב בארץ הנגב והחתי והיבוסי והאמרי יושב בהר והכנעני יושב על הים ועל יד הירדן: (ל) ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה: (לא) והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו:

(6) במדבר פרק יד

(ה) ויפל משה ואהרן על פניהם לפני כל קהל עדת בני ישראל: (ו) ויהושע בן נון וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם: (ז) ויאמרו אל כל עדת בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אותה טובה הארץ מאד מאד: (ח) אם חפץ בנו יקוק והביא אתנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר אשר הוא זבת חלב ודבש: (ט) אך ביקוק אל תמדדו ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם סר צלם מעליהם ויקוק אתנו אל תיראם: (י) ויאמרו כל העדה לרגום אתם באבנים וכבוד יקוק נראה באהל מועד אל כל בני ישראל: פ

(7) במדבר פרק יד

(כא) ואולם חי אני וימלא כבוד יקוק את כל הארץ: (כב) כי כל האנשים הראים את כבדי ואת אתתי אשר עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי: (כג) אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבותם וכל מנאצי לא יראוה: (כד) ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו יורשנה: (כה) והעמלקי והכנעני יושב בעמק מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך ים סוף: פ (כו) וידבר יקוק אל משה ואל אהרן לאמר: (כז) עד מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים עלי את תלנות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי: (כח) אמר אלהם חי אני נאם יקוק אם לא פאשר דברתם באזני כן אעשה לכם: (כט) במדבר הזה יפלו פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם מבן עשרים שנה ומעלה אשר הלינתם עלי: (ל) אם אתם תבאו אל הארץ אשר נשאתי את ידי לשפן אתכם בה כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון: (לא) וטפכם אשר אמרתם לבזי יהיה והביאתי אתם וידעו את הארץ אשר מאסתם בה: (לב) ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה: (לג) ובניכם יהיו רעים במדבר ארבעים שנה ונשאו את זנותיכם עד תם פגריכם במדבר: (לד) במספר הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים יום יום לשנה יום לשנה תשאו את עונתיכם ארבעים שנה וידעתם את תנאותי:

(8) במדבר פרק כז

(טו) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל יְקֹוֹק לֵאמֹר: (טז) יִפְקֹד יְקֹוֹק אֱלֹהֵי הַרוּחַת לְכָל בֶּשֶׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה: (יז) אֲשֶׁר יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֵא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וְאֲשֶׁר יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְקֹוֹק כְּצֹאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֵה: (יח) וַיֹּאמֶר יְקֹוֹק אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסִמַּכְתָּ אֹת יָדָךְ עָלָיו: (יט) וְהֶעַמְדַת אֹתוֹ לִפְנֵי אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן וּלְפָנָי כָּל הָעֵדָה וְצִוִּיתָהוּ אֹתוֹ לְעִינֵיהֶם: (כ) וְנִתְתָה מִהוֹדֵךְ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (כא) וּלְפָנָי אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן יַעֲמֵד וְשָׂאֵל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוֹרִים לִפְנֵי יְקֹוֹק עַל פִּי יוֹצֵאוֹ וְעַל פִּי יוֹבָאוֹ הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ וְכָל הָעֵדָה: (כב) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְקֹוֹק אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמֵדְהוּ לִפְנֵי אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן וּלְפָנָי כָּל הָעֵדָה: (כג) וַיִּסְמַךְ אֹת יָדָיו עָלָיו וַיְצַוְהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק בְּיַד מֹשֶׁה: פ

(9) רש"י במדבר פרק כז

(טז) אלהי הרוחות - למה נאמר? אמר לפניו: רבש"ע גלוי וידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד, ואינן דומין זה לזה. מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו:
(יח) לך - את שבדוק לך את זה אתה מכיר:
(כא) על פיו - של אלעזר:
(כג) ויסמך את ידיו - בעין יפה יותר ויותר ממה שנצטווה. שהקב"ה אמר לו וסמכת את ידך, והוא עשה בשתי ידיו, ועשאו ככלי מלא וגדוש ומלאו חכמתו בעין יפה:

(10) מלבי"ם במדבר פרק כז

(כב) ויעש משה וגו' ויקח את יהושע, משה שינה מדברי ה' בשני דברים: [א] ה' אמר שתחלה יסמוך ידו ואחר כך יעמיד אותו לפני אלעזר והעדה ומשה העמיד אותו תחלה ואח"כ סמך ידו, שנית ה' אמר שיסמוך ידו אחת והוא סמך שתי ידיו, וזה יבואר ע"פ מה שאמרו חז"ל (סנהדרין ח) שמשה אמר ליהושע כי אתה תבוא את העם היינו עפ"י דעתם ועצתם וה' אמר לו כי אתה תביא את העם טול מקל והך על קדקדם. וכן ה' אמר למשה שלא יחוש על העם וזקניהם לשאלם אם מסכימים על יהושע רק יסמוך ידיו עליו תחלה בלי עצתם ואח"כ יעמידהו לפניו, ומשה לשטתו שהיה דרכו שלא לעשות דבר בלי עצת העם וזקניהם, העמידהו תחלה לשאול עצתם ואח"כ סמך ידו שבזה מינה אותו שיהיה המנהיג את העם, וה' אמר שיסמוך רק יד אחת ולא ישפיע עליו שפע מרובה, ומשה טוב עין הוא יברך וסמכו בשתי ידיו, ובזה השפיע עליו רוח יתירא עד שלא נצטרך עוד לשאול דבר מאלעזר, כי בא דבר ה' אליו בכל פעם. ובכ"ז אמר ויעש משה כאשר צוה ה' אותו כי הסכים לזה, ולא חשב זאת לשנוי בדבר ה':

(11) יהושע פרק ב

(א) וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים חרש לאמר לכו ראו את הארץ ואת יריחו ויכלו ויבאו בית אשה זונה ושמה רחב וישכבו שמה:

(12) יהושע פרק יד

(ו) ויגשו בני יהודה אל יהושע בגלגל ויאמר אליו כלב בן יפנה הקנזי אתה ידעת את הדבר אשר דבר יקוק אל משה איש האלהים על אדותי ועל אדותיך בקדש ברנע: (ז) בן ארבעים שנה אנכי בשלח משה עבד יקוק אתי מקדש ברנע לרגל את הארץ ואשב אתו דבר כאשר עם לבבי: (ח) ואחי אשר עלו עמי המסיו את לב העם ואנכי מלאתי אחרי יקוק אלהי: (ט) וישבע משה ביום ההוא לאמר אם לא הארץ אשר דרכה רגלך בה לך תהיה לנחלה ולבניך עד עולם כי מלאתי אחרי יקוק אלהי: (י) ועתה הנה החייה יקוק אותי כאשר דבר זה ארבעים וחמש שנה מאז דבר יקוק את הדבר הזה אל משה אשר הלך ישראל במדבר ועתה הנה אנכי היום בן חמש ושמונים שנה: (יא) עודני היום חזק כאשר ביום שלח אותי משה כחצי אז וכחצי עתה למלחמה ולצאת ולבוא: (יב) ועתה תנה לי את ההר הזה אשר דבר יקוק ביום ההוא כי אתה שמעת ביום ההוא כי ענקים שם וערים גדולות בצרות אולי יקוק אותי והורשתיים כאשר דבר יקוק: (יג) ויברכהו יהושע ויתן את חברון לכלב בן יפנה לנחלה: (יד) על כן היתה חברון לכלב בן יפנה הקנזי לנחלה עד היום הזה וען אשר מלא אחרי יקוק אלהי ישראל: (טו) ושם חברון לפני קרית ארבע האדם הגדול בענקים הוא והארץ שקטה ממלחמה: פ

(13) במדבר פרק לב

(כה) ויאמר בני גד ובני ראובן אל משה לאמר עבדיך יעשו כאשר אדני מצוה: (כו) טפנו נשינו מקננו וכל בהמתנו יהיו שם בערי הגלעד: (כז) ועבדיך יעברו כל חלוצי צבא לפני יקוק למלחמה כאשר אדני דבר: (כח) ויצו להם משה את אלעזר הכהן ואת יהושע בן נון ואת ראשי אבות המטות לבני ישראל: (כט) ויאמר משה אלהם אם יעברו בני גד ובני ראובן אתכם את הירדן כל חלוצי למלחמה לפני יקוק ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחזה: (ל) ואם לא יעברו חלוצים אתכם ונאחזו בתככם בארץ פנען: (לא) ויענו בני גד ובני ראובן לאמר את אשר דבר יקוק אל עבדיך כן נעשה: